

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

Кафедра фінансів

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Декан факультету

д.е.н., проф. _____ А.Д. Діброва

“ ” _____ 2019 р.

Протокол № 10 від 20 червня 2019 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри фінансів

Протокол № 11 від 10 червня 2019 р.

Завідувач кафедри

д.е.н., проф. _____ Н.М. Давиденко

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Інвестування

_____ (назва навчальної дисципліни)

спеціальність _____ 051 «Економіка»

_____ (шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____

_____ (назва спеціалізації)

Факультет _____ економічний

_____ (назва факультету)

Розробники: Скрипник Галина Олексіївна, доцент кафедри фінансів, к.е.н.

1. Опис навчальної дисципліни

Інвестування

(назва)

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Галузь знань	05 «Соціальні та поведінкові науки» (шифр і назва)	
Напрямок підготовки	(шифр і назва)	
Спеціальність	051 «Економіка» (шифр і назва)	
Освітній ступінь	Бакалавр (бакалавр, спеціаліст, магістр)	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	вибіркова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	(назва)	
Форма контролю	Залік	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	_____	_____
Семестр	_____	6
Лекційні заняття	_____ год.	6 год.
Практичні, семінарські заняття	_____ год.	6 год.
Лабораторні заняття	_____ год.	_____ год.
Самостійна робота	_____ год.	108 год.
Індивідуальні завдання	_____ год.	_____ год.
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента –	_____ год. _____ год.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: надання і поглиблення знань студентів з питань інвестування, фінансового забезпечення підприємництва через залучення інвестиційних ресурсів та ефективне використання тимчасово вільних грошових коштів.

Завдання дисципліни:

- 1) вивчення теоретичних і методологічних основ інвестування;
- 2) обґрунтування закономірностей і механізму інвестиційних відносин держави, суб'єктів господарювання та фізичних осіб;
- 3) ознайомлення з функціями інвестора та учасника на інвестиційному ринку, ролі фінансових посередників в інвестуванні;
- 4) засвоєння методів фінансового забезпечення інвестиційної діяльності;
- 5) набуття знань про фінансові та реальні інвестиції, а також специфіку інноваційних та іноземних інвестицій;
- 6) обґрунтування доцільності для інвестора вкладання капіталу у фінансові та реальні активи;
- 7) набуття вмінь розробляти інвестиційні проекти, обґрунтовувати доцільність їх реалізації;
- 8) вивчення механізму функціонування інвестиційного ринку та ризиків, пов'язаних із інвестуванням;

В результаті вивчення навчальної дисципліни майбутній спеціаліст повинен **знати:**

- особливості інвестиційної діяльності в розрізі законодавчих актів на території України;
- особливості здійснення інвестицій за межі країни;
- орієнтуватися у формах здійснення інвестицій;
- розрізняти етапи здійснення інвестицій;
- суб'єктів інвестиційної діяльності;
- основні етапи та особливості становлення фондового ринку в Україні;
- механізм техніко-економічного обґрунтування інвестиційних програм та проектів;
- вітчизняне законодавство, що регламентує функціонування фондового ринку та інвестиційну діяльність;
- особливості освоєння інвестицій та етапи прийому інвестором; виконаних робіт та готових об'єктів.

Студенти повинні **вміти:**

- розкрити суть та механізм інвестування; формування теоретичної та методологічної бази, необхідної для оволодіння практикою використання фінансових інструментів для залучення інвестицій; вироблення вміння оцінювати та аналізувати інвестиційну політику, що проводиться в країні, інвестиційні портфелі та інвестиційні проекти. Це дозволить сформувати теоретичну та методологічну базу, необхідну для практичного використання майбутніми спеціалістами інвестиційних інструментів.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1. «ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Тема 1. Методологічні основи інвестування

Сутність інвестицій. Склад цінностей, що відносяться до інвестицій. Форми інвестицій. Класифікація інвестицій. Сутність інвестиційної діяльності. Інвестиційний процес у державі з ринковою економікою.

Інвестиційний клімат. Чинники, що роблять сприятливим інвестиційний клімат: інвестиційна активність населення; правове поле та політична воля адміністрації; рівень розвитку продуктивних сил та інфраструктури ринку інвестицій; стан фінансово-кредитної системи. Шляхи активізації інвестування. Напрями створення сприятливих умов інвестування.

Тема 2. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності

Держава як суб'єкт інвестиційної діяльності. Форми прямого та опосередкованого впливу держави на інвестування. Вплив на інституційну діяльність державних інститутів.

Фінансово-кредитна система України. Фінансове посередництво. Банківське і небанківське фінансове посередництво. Участь в інвестуванні банків, інвестиційних фондів і компаній, довірчих товариств і пенсійних фондів.

Суб'єкти господарської діяльності як суб'єкти інвестиційної діяльності. Типи господарських утворень, що займаються інвестиційною діяльністю. Об'єкти і напрями інвестування в сучасних умовах. Основні та оборотні фонди. Нематеріальні активи. Майнові права.

Тема 3. Фінансові інвестиції

Ринок цінних паперів і його учасники. Основні учасники ринку цінних паперів: інвестори, емітенти, брокери, дилери, андеррайтери, інститути-регулятори. Інфраструктурні учасники ринку цінних паперів: депозитарій, зберігачі, реєстратори, розрахунково-клірингові установи.

Оцінка цінних паперів. Рейтингова оцінка акцій та облігацій. Визначення курсової вартості і дохідності цінних паперів. Основні інвестиційні цілі цінних паперів. Стратегії інвесторів на ринку цінних паперів.

Фондова біржа. Біржові індекси. Індекси, що розраховуються на фондовому ринку України. Фондовий ринок України та напрями його розвитку.

Тема 4. Інвестиції у засоби виробництва

Суть та структура реальних інвестицій. Валові і чисті інвестиції, їх роль в економічному розвитку країни. Показники, що характеризують реальні інвестиції. Особливості та форми реальних інвестицій. Прогресивні зрушення в структурі реальних інвестицій. Характеристика капітальних інвестицій як форми реальних інвестицій та їх структура. Джерела фінансування капітальних вкладень в Україні та їх стан.

Інвестування в оборотні активи. Формування ринку основних засобів і нерухомості в Україні. Економічна оцінка об'єктів реального інвестування та особливості оцінки об'єктів нерухомості.

Напрями державного реального інвестування в ринковій економіці. Кризові явища в інвестиційній сфері та шляхи їх подолання. Порівняльна характеристика реальних інвестицій в ринковій економіці.

МОДУЛЬ 2 «ФОРМИ ІНВЕСТИЦІЙ»

Тема 5. Інноваційна форма інвестицій

Сутність інновацій та інноваційної діяльності. Форми здійснення інноваційних інвестицій.

Напрями процесу управління інноваціями. Інноваційні стратегії підприємства. Державна підтримка інновацій. Оподаткування в галузі інноваційної діяльності.

Сутність венчурного підприємства. Типи венчурних фірм. Джерела венчурного капіталу. Венчурний бізнес в Україні.

Інтелектуальні інвестиції. Інтелектуальна власність. Об'єкти інтелектуальних інвестицій. Форми здійснення інтелектуальних інвестицій.

Тема 6. Залучення іноземного капіталу

Суть і структура іноземних інвестицій. Форми та види прямих іноземних інвестицій. Критерії привабливості країни для іноземного інвестора.

Державне правове регулювання іноземного інвестування в Україні. Його становлення і розвиток. Іноземне інвестування в Україні. Сучасний стан і проблеми іноземних інвестицій в Україні.

Спеціальні (вільні) економічні зони та їхня роль щодо залучення іноземних інвестицій. Нормативна база створення та діяльності спеціальних (вільних) зон. Сучасний стан в Україні.

Інститути міжнародної інвестиційної діяльності та їхній вплив на економіку України. Група Світового банку. Системні та інвестиційні проекти міжнародного банку реконструкцій та розвитку в Україні. Міжнародний валютний фонд та економічна політика в Україні.

Європейські інвестиційні інститути. Європейський банк реконструкції та розвитку і його вплив на розвиток малого бізнесу.

Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестування

Методи інвестиційного аналізу. Прогнозування грошових потоків, часова теорія грошей. Методи оцінювання ефективності інвестицій. Чистий приведений дохід. Індекс дохідності. Період окупності проекту. Внутрішня норма дохідності.

Суть інвестиційного ризику. Концепція вимірювання ризиків. Ризики на інвестиційних ринках. Класифікація інвестиційних ризиків. Заходи для запобігання ризикам або зменшення його впливу.

Тема 8. Інвестиційні проекти

Інвестиційний проект, його зміст та форми. Порядок розробки інвестиційного проекту. Техніко-економічне обґрунтування інвестиційних проектів. Бізнес план інвестиційного проекту. Аналіз інвестиційного проекту.

Методи оцінки інвестиційного проекту: Оцінка інвестиційного проекту в умовах невизначеності. Врахування ризиків в процесі реалізації інвестиційного проекту.

Вимоги міжнародних фінансових організацій до бізнес-плану інвестиційного проекту. Умови кредитування. Критерії кредитора до одержувача позики та проекту. Вимоги до інвестиційного проекту.

МОДУЛЬ 3. «УПРАВЛІННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПРОЦЕСОМ»

Тема 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу

Фінансові ресурси інвестування. Фінансові інструменти і фінансовий інжиніринг.

Способи залучення капіталу. Прогнозування структури джерел інвестування. Власні, позичкові та залучені кошти. Позитивні та негативні сторони використання різних джерел інвестиційних ресурсів.

Фінансовий, операційний та загальний ліверідж і структуризація капіталу.

Промислово-фінансові групи та рух інвестиційних ресурсів. Шляхи збільшення обсягів інвестиційних ресурсів.

Тема 10. Менеджмент інвестицій

Суть і завдання інвестиційного менеджменту. Функції і механізми інвестиційного менеджменту.

Відбір підприємств щодо інвестування. Фінансова звітність про рух грошових коштів інвестиційної діяльності підприємства. Методичні підходи аналізу руху грошових коштів.

Принципи і послідовність розроблення інвестиційної стратегії. Критерії оцінки інвестиційної стратегії компанії. Індикативне планування інвестицій. Методи індикативного планування інвестицій. Планування інвестиційної стратегії підприємств та інших суб'єктів господарювання. Управління грошовими потоками інвестиційної діяльності підприємства.

Тема 11. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності

Способи реалізації інвестиційних проектів. Договори (контракти), що регулюють інвестиційний процес.

Міжнародні угоди щодо інвестування та захисту інвестицій. Поняття про тендери. Тендерна документація, принципи її опрацювання.

Ціна та механізм ціноутворення в інвестиційній діяльності. Правове та законодавче забезпечення суб'єктів інвестиційної діяльності.

Тема 12. Використання інвестицій

Ціноутворення в інвестиційній сфері. Організація взаємодії учасників інвестиційних проектів. Матеріально-технічне забезпечення інвестиційного проекту. Комплектування будівель обладнанням. Способи комплектування і розрахункові операції. Мета, види і напрями моніторингу. Моніторинг інвестиційного проекту. Участь інвестора у пусконаладжувальних роботах.

Прийняття інвестором виконаних робіт і готових об'єктів. Моніторинг реалізації інвестиційних проектів.

Структура навчальної дисципліни для:
повного терміну денної (заочної) форми навчання.

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							Заочна форма						
	Тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	ла б	інд	с.р		л	п	ла б	інд	с. р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. «Теоретичні засади інвестиційної діяльності»														
Тема 1. Методологічні основи інвестування	1							8	1					7
Тема 2. Суб'єкти й об'єкти інвестиційної діяльності	2							9		1				8
Тема 3. Фінансові інвестиції	3							8	1					7
Тема 3. Фінансові інвестиції	4							7						7
Тема 4. Інвестиції у засоби виробництва	5							8		1				7
Разом за змістовим модулем 1								40	2	2				36
Змістовий модуль 2. «Форми інвестицій»														
Тема 5. Інноваційна форма інвестицій	6							8		1				7
Тема 6. Залучення іноземного капіталу	7							9	1					8
Тема 7. Обґрунтування доцільності інвестування	8							7						7
Тема 8. Інвестиційні проекти	9							8	1					7
Тема 8. Інвестиційні проекти	10							8		1				7
Разом за змістовим модулем 2								40	2	2				36
Змістовий модуль 3. «Управління інвестиційним процесом»														
Тема 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	11							8		1				7
Тема 9. Фінансове забезпечення інвестиційного процесу	12							8	1					7
Тема 10. Менеджмент інвестицій	13							9		1				8
Тема 11. Організаційно-правове регулювання взаємодії суб'єктів інвестиційної діяльності	14							7						7

Тема 12. Використання інвестицій	15						8	1				7
Разом за змістовим модулем 3							40	2	2			36
Усього годин							120	6	6			108
Курсовий проект (робота) з <small>(якщо є в робочому навчальному плані)</small>	-						-	-	-	-	-	-
Усього годин							120	6	6			108

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Інвестори та учасники інвестиційної діяльності.	1
2	Класифікація і структура капітальних вкладень.	1
3	Розвиток інноваційної форми інвестування в Україні: проблеми та перспективи.	1
4	Джерела інвестування: власні, позичкові й залучені кошти інвестора.	1
5	Стратегія бізнес - плану, його розділи й показники.	1
6	Тендерна документація, принципи її опрацювання.	1
7	Інвестування технічного переозброєння та реконструкції.	1

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Моделі оцінки вартості інструментів фондового ринку.	1
2	Оцінка об'єктів нерухомості.	1
3	Іноземні інвестиції в Україну: тенденції, фактори, динаміка.	1
4	Методи оцінки ефективності інвестицій суб'єктів господарювання різних форм власності.	1
5	Оптимізація структури капіталу фірми.	1
6	Методи індикативного планування інвестицій.	1
7	Міжнародні угоди щодо інвестування та захисту інвестицій.	1
8	Обґрунтування необхідності закриття проекту.	1

6. Теми лабораторних занять

Не передбачено

7. Контрольні питання, комплекти тестів для визначення рівня засвоєння знань студентами.

1. Інвестиції та їхня сутність. Структура цінностей, що відносяться до інвестицій.
2. Форми інвестицій. Класифікація інвестицій, їх взаємозв'язок.
3. Інвестиційна діяльність та її суб'єкти.
4. Інвестиційний процес та його стадії.
5. Інвестиційний клімат і чинники його формування. Інвестиційний клімат в Україні.
6. Інвестори та учасники інвестування в інвестиційній діяльності.
7. Прямий вплив держави на інвестиційну діяльність.
8. Форми опосередкованого впливу держави на інвестиційну діяльність.
9. Державні інститути в інвестиційній діяльності.
10. Участь фінансово-кредитних інститутів у інвестуванні.
11. Фінансові посередники та їхні функції.
12. Банківське фінансове посередництво в інвестиційній діяльності.
13. Небанківське фінансове посередництво.
14. Функціональні учасники інвестиційної діяльності.
15. Типи господарських утворень та їхня інвестиційна діяльність.
16. Ринок цінних паперів та його учасники.
17. Основні учасники ринку цінних паперів.
18. Інфраструктури і учасники ринку цінних паперів.
19. Брокери, дилери, андерайтери на ринку цінних паперів.
20. Рейтингова оцінка цінних паперів.
21. Інвестиційні цілі цінних паперів.
22. Оцінка акцій.
23. Оцінка облігацій.
24. Похідні цінні папери та їх види.
25. Фондова біржа. Принципи діяльності фондової біржі.
26. Фондова біржа та біржові індекси. Західні фондові ринки.
27. Стратегії інвесторів на ринку цінних паперів.
28. Фондовий ринок України та напрями його розвитку.
29. Сутність реальних інвестицій та їх структура.
30. Капітальні вкладення та джерела їх фінансування.
31. Інвестиції в основний та оборотний капітал.
32. Інноваційна форма інвестицій.
33. Інноваційна діяльність.
34. Форми здійснення інноваційних інвестицій (придбання патентів і «ноу-хау»).
35. Напрями процесу управління інноваційними інвестиціями.
36. Інноваційні стратегії підприємств.
37. Державна підтримка інновацій. Оподаткування інноваційної діяльності.
38. Венчурне підприємництво та його сутність.
39. Венчурний бізнес в Україні.
40. Інтелектуальні інвестиції та їх об'єкти.
41. Форми здійснення інтелектуальних інвестицій.
42. Сутність іноземних інвестицій.
43. Форми та види прямих іноземних інвестицій.

44. Критерії привабливості країни для іноземного інвестора.
45. Правове регулювання іноземних інвестицій в Україні.
46. Сучасний стан і проблеми іноземних інвестицій в Україні.
47. Вільні економічні зони та їх сутність. Правове регулювання створення вільних економічних зон в Україні.
48. Вільні економічні зони в Україні.
49. Інститути міжнародної інвестиційної діяльності та їхній вплив на економіку України.
50. Міжнародний валютний фонд (МВФ) та його вплив на економіку України.
51. Системні та інвестиційні проекти Міжнародного банку реконструкції та розвитку (МБРР) в Україні.
52. Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР) та його вплив на розвиток малого бізнесу в Україні.
53. Сутність інвестиційного проекту. Види інвестиційних проектів.
54. Життєвий цикл інвестиційного проекту.
55. Портфельне інвестування. Теорія інвестиційного портфеля.
56. Класифікація інвестиційних портфельів. Стратегії управління портфелем інвестицій.
57. Інвестиційний ринок та його структура. Ціноутворення на інвестиційному ринку.
58. Послідовність етапів вивчення інвестиційного ринку з метою розроблення інвестиційної стратегії.
59. Інвестиційний комплекс та його склад.
60. Інвестиційні ризики. Класифікація інвестиційних ризиків.
61. Заходи для запобігання ризикам або зменшення їхньої дії.
62. Джерела інвестиційних ресурсів.
63. Власні джерела інвестиційних ресурсів.
64. Залучені джерела інвестиційних ресурсів.
65. Позичкові джерела Інвестиційних ресурсів.
66. Способи залучення капіталу.
67. Позитивні і негативні сторони використання різних джерел інвестиційних ресурсів.
68. Фінансовий, операційний та загальний леверідж.
69. Інвестиційна стратегія компанії.
70. Передінвестиційні дослідження.
71. Технічний Інжиніринг і консалтингові послуги в інвестиційній діяльності.
72. Проблеми інформаційно-консультативного забезпечення інвестиційної діяльності в Україні.
73. Взаємозв'язок стратегічного, тактичного та оперативного управління інвестиційною діяльністю.
74. Принципи та послідовність розроблення інвестиційної стратегії.
75. Прогнозування грошових потоків, часова теорія грошей.
76. Фінансово-математичні засади інвестиційного проектування.
77. Методи оцінювання ефективності інвестицій.
78. Макроекономічні теорії про інвестування.
79. Макроекономічне регулювання інвестиційного процесу.

80. Методи індикативного планування інвестиційного процесу.
81. Бізнес-план, його розділи.
82. Способи реалізації інвестиційних проектів.
83. Договори (контракти) в інвестиційному процесі.
84. Міжнародні угоди щодо захисту інвестицій.
85. Сутність тендера та його організація.
86. Технічне проектування, його способи та організація.
87. Проектування та його стадії.
88. Ціноутворення в інвестиційній сфері.
89. Кошторисна документація для будівництва.

Тестові завдання

1	Розставте види інвестицій підприємства відповідно до наведеної їх класифікацією за основними ознаками:	
	1. По об'єктах вкладення капіталу поділяють	а) первинні інвестиції, реінвестиції та дезінвестиції.
	2. За характером використання капіталу в інвестиційному процесі	б) безризикові, низькоризикові, високоризикові та середньоризикові
	3. За рівнем прибутковості виділяють	в) високоприбуткові, середньодохідний, низькодохідні і приносять неекономічні вигоду (безприбуткові)
	4. За рівнем інвестиційного ризику виділяють	г) реальні та фінансові інвестиції
2	На скільки років закріплюється право власності на винахід?	1) 20 2) 5 3) 10 4) 3
3	Встановити відповідність понять:	
	1. Інвестиційний менеджмент	а) система основних елементів, що регулюють процес розробки і реалізації інвестиційних рішень підприємства
	2. Мета інвестиційного менеджменту	б) система принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних зі здійсненням різних аспектів інвестиційної діяльності підприємства
	3. Механізм інвестиційного менеджменту	в) визначення напрямків, методів, засобів та форм інвестування з метою підвищення ефективності виробництва та збільшення прибутку підприємства
4	Інвестиційна діяльність здійснюється на основі:	1) спільного інвестування, яке здійснюється громадянами та юридичними особами України та інших держав; 2) інвестування, яке здійснюється тільки громадянами України; 3) іноземного інвестування, яке здійснюється іноземними державами, юридичними та фізичними особами; 4) державного інвестування, яке здійснюється органами влади та управління України.
5	Компанія сплачує річні дивіденди в розмірі 25 грн. на акцію, норма поточної дохідності за акціями даного типу становить 18 %. Яка має бути вартість акції?	
6	Інвестиційний клімат – це: створення відповідного законодавчого та нормативного поля, яке залежить від політичної волі законодавчої та виконавчої гілок влади;	1. Так 2. Ні
7	Визначити, яку суму необхідно покласти на депозит, щоб через 5 років власник депозиту одержав 21200 грн., якщо ставка відсотку становить 11% річних.	
8	Суб'єктами інвестиційної діяльності можуть бути: громадяни, юридичні особи, держава	1. Так 2. Ні
9	Які основні форми одержання доходів від інвестицій в цінні папери?	1) чистий прибуток 2) виторг від реалізації продукції 3) дивіденди і проценти

		4) премія
10	Фермер хоче покласти на депозит у банк 15000 під 17% річних на 6 років за умови нарахування простих відсотків. Яку суму грошей матиме фермер наприкінці першого року і який буде результат через 6 років?	
11	Визначте правильну відповідь. Бюджетування капіталу це:	1.Складання бюджету капіталу. 2.Складання бюджету інвестиційного проекту. 3.Вкладання капіталу у активи вартість яких перевищує їх ціну.
12	Дайте повне правильне закінчення твердження. Передінвестиційні дослідження починаються з	1.Попередньої розробки інвестиційного проекту 2.Опрацювання інвестиційної стратегії суб'єкта господарювання 3.Дослідження конкурентного середовища на інвестиційному ринку
13	Вкладення коштів у фінансові інструменти (активи), переважно цінні папери – це:	
14	Придбання або виготовлення нового обладнання, в тому числі витрати на їх доставку, монтаж та введення в експлуатацію – це вкладення в:	
15	Ринок цінних паперів поділяється на:	1) реальний і віртуальний; 2) первинний і вторинний; 3) загальний та індивідуальний; 4) поділу ринку цінних паперів не існує.
16	Грошовий потік – це: капітальні витрати на створення основних засобів.	1.Так 2. Ні
17	До чинників, що формують інвестиційний клімат країни відносять:	1. рівень розвитку продуктивних сил та стан інвестиційного ринку 2. політичні та правові чинники 3.співвідношення сільських і міських жителів. 4. стан фінансово-кредитної системи та діяльність фінансових посередників
18	Сукупність цінних паперів, які належать інвестору і випущені різними емітентами - це	
19	Дифузія це - процес передачі нововведення по комунікаційним каналам між членами соціальної системи в часі	1.Так 2. Ні
20	Які інвестиції відображають характер економічного розвитку держави?	1) прями інвестиції; 2) реноваційні інвестиції; 3) валові інвестиції; 4) чисті інвестиції.
21	Капітальні вкладення здійснюються за рахунок таких джерел: власні кошти, кредити банку, бюджетне фінансування;	1.Так 2. Ні
22	Відповідно до видів інтелектуальної власності до об'єктів інтелектуальних інвестицій не входять:	1. винахід; 2. промисловий зразок; 3. корисна модель; 4. товарна продукція
23	Іноземні інвестори мають право здійснювати інвестиції у таких формах:	1.Пайова участь іноземних інвесторів у підприємствах України 2.Створення підприємств, які повністю належать іноземним інвесторам; 3.Придбання діючих підприємств 4.Придбання рухомого і нерухомого майна
24	Торговець цінними паперами, який діє згідно з угодою щодо їх купівлі-продажу за дорученням та за рахунок клієнтів називається: -----	
25	Завдання для розрахунків Інвестиції в проект до кінця першого року його реалізації становитимуть 10000 грн. У подальші три роки очікуються річні прибутки по проекту 3000 грн., 4200 грн., 6800 грн. Витрати залучення капіталу 17%. Розрахувати рентабельність проекту.	
26	Первинне розміщення цінних паперів – це:	1. продаж на сертифікатному аукціоні; 2. продаж інвестору, що до цього часу не володів цінними паперами; 3. продаж емітентом паперів першому інвестору;

		4. безоплатна передача трудовому колективу; 5. правильної відповіді немає.
27	Завдання для розрахунків Розрахуйте чисту теперішню вартість проекту, витрати по якому становитимуть 400 млн. грн., а передбачувані прибутки за перші два роки реалізації проекту - 40 і 80 млн. грн. Початок реалізації проекту - через 2 роки. Норма дисконтування - 15% річних.	
28	Завдання для розрахунків Розрахуйте, яку суму необхідно покласти на депозит, щоб через 4 роки вона досягла значення 20 млн. грн. при нарахуванні 9% річних.	
29	Інвестиційна фаза включає:	1) фінансову та економічну оцінку проекту; 2) детальне проектне опрацювання та заключення контрактів; 3) аналіз альтернативних варіантів та остаточний вибір проекту; 4) пусконаладжувальні роботи; 5) доведення до проектної потужності.
30	Інвестиції, що стають необхідними у тому разі, коли фірма опиняється перед необхідністю задовольнити вимоги в частині або екологічних стандартах, або щодо безпеки продукції, або інших умов діяльності, які не можуть бути забезпечені лише за рахунок удосконалення менеджменту - це:	1) інвестиції у підвищення ефективності виробництва; 2) інвестиції у розширене виробництво; 3) інвестиції у створення нових підприємств; 4) немає правильної відповіді; 5) інвестиції в нематеріальні активи.

8. Методи навчання

Викладання даної дисципліни проводиться із застосуванням лекцій, семінарських(практичних) занять, ділові ігри. Застосовуються методи проблемного навчання:

- проблемний виклад матеріалу;
- частково-пошуковий;
- дослідницький (при написанні рефератів, магістерських робіт).

9. Форми контролю

Залік

Готуючись до заліку, студент самостійно здійснює систематизацію вивченого матеріалу, а також інших тем і питань для самостійного опрацювання, які включено до програми курсу "Інвестування".

Залік проводиться за розкладом екзаменаційної сесії. Заліки проводяться комісією у складі: лектор потоку, викладачі, що проводять семінарські заняття. Заліки проводяться в письмовій формі за єдиними білетами, які складаються кафедрою. Кожен білет має свій номер. На залік виносяться вузлові питання, завдання, що потребують творчої відповіді та уміння систематизувати отримані знання і застосовувати їх при вирішенні аналітичних завдань тощо.

10. Розподіл балів, які отримують студенти.

1. Відповідно до Положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України», затвердженого ректором університету 27.02.2019 р., рейтинг студента з навчальної роботи R НР стосовно вивчення

певної дисципліни визначається за формулою:

$$R_{HP} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} \cdot K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ} \cdot K^{(n)}_{ЗМ})}{K_{Дис}}$$

де, $R^{(1)}_{ЗМ}, \dots, R^{(n)}_{ЗМ}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100- бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K^{(1)}_{ЗМ}, \dots, K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{Дис} = K^{(1)}_{ЗМ} + \dots + K^{(n)}_{ЗМ}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K^{(1)}_{ЗМ} = \dots = K^{(n)}_{ЗМ}$. Тоді вона буде мати вигляд:

$$R_{HP} = \frac{0,7 \cdot (R^{(1)}_{ЗМ} + \dots + R^{(n)}_{ЗМ})}{n}$$

Для визначення рейтингу студента (слухача) із засвоєння дисципліни $R_{Дис}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу студента (слухача) з навчальної роботи R_{HP} (до 70 балів): $R_{Дис} = R_{HP} + R_{ат}$.

2. Оцінювання студента відбувається згідно положення «Про екзамени та заліки у НУБіП України» від 27.02.2019 р. протокол № 7. Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у балах переводиться у національні оцінки згідно з табл. 1.

Таблиця 1. Співвідношення між національними оцінками і рейтингом здобувача вищої освіти

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90 - 100
Добре	74 - 89
Задовільно	60 - 73
Незадовільно	0 - 59

11. Методичне забезпечення

1. Скрипник Г.О. Методичні рекомендації до проведення семінарських та практичних занять і організації самостійної роботи з навчальної дисципліни «Інвестування» для студентів очної форми навчання ОС «Бакалавр», із

напряму підготовки - 6.030504 «Економіка підприємств», 6.030509 «Облік і аудит» – К.: ЦП «Компринт», 2015. – 123 с.

2. Скрипник Г.О. Методичні рекомендації до проведення семінарських та практичних занять із дисципліни „Інвестування“ ОС «Бакалавр» напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» – К.: ЦП «Компринт», 2017. – 132 с.

12. Рекомендована література

Основна

1. Скрипник Г.О. Інвестування. Посібник. 2-ге вид. доп. і перероб. – К.: ЦП «Компринт», 2018 – 350 с.
2. Давиденко Н.М., Буряк А.В., Скрипник Г.О. Інвестиційне забезпечення розвитку аграрного сектору економіки України: монографія. / Н.М. Давиденко, А.В. Буряк, Г.О. Скрипник – Київ: ЦП «Компринт», 2017. – 388с.
3. Скрипник Г.О., Гераймович В.Л. Інвестування. Навчальний посібник / Г.О. Скрипник, В.Л. Гераймович. – К.: ЦП «Компринт», 2015. - 307с.
4. Скрипник Г.О. Активізація інвестиційних процесів в регіонах України / Г.О. Скрипник // Економічний форум – Луцький НТУ – 2017. - № 2 – С. 144-151
5. Інвестування [Текст]: практикум / [Т. В. Майорова та ін.]; за наук. ред. Т. В. Майорової - К.: КНЕУ, 2012. - 578 с.
6. Дука А.П. Теорія та практика інвестиційної діяльності: Інвестування. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів /А.П. Дука – К.: Каравела - 2008.- 432с.
7. Сазонець І.Л. Інвестування. Підручник для студентів вищих навчальних закладів / І.Л. Сазонець – К.: Центр учбової літератури, 2011.- 312с.
8. Федоренко В.Г. Інвестування. Підручник, /В.Г. Федоренко. - К.: Алерта, 2012.– 272с.

9. Допоміжна

10. Арнольд Глен. Инвестирование. Путеводитель от Financial Times: самый полный справочник по инвестированию и финансовым рынкам: [пер. с англ.]. — М.: Дело и Сервис, 2007. — 495 с.
11. Алехин Б.И. Рынок ценных бумаг. Введение в фондовые операции. — Самара, 1992. — 401 с.
12. Барроу К., Барроу П., Браун Р. Бізнес-план: Практ. посіб.: Пер. з 4-го англ. вид. – К.: Т-во «Знання», КОО, 2005. – 434с.
13. Гриньова В. М., Коюда В. О., Лепейко Т. І., Коюда О.П. Інвестування: підручник. — К.: Знання, 2008. — 452с.
14. Вовчак О. Д. Інвестування: навч. посібник. – Л.: Новий Світ – 2000, 2008. – 544с.
15. Інвестиційна діяльність аграрних підприємств: інструменти та управління [Текст]: колект. монографія / С. І. Дем'яненко [та ін.] - Київ: КНЕУ, 2015. - 250 с.
16. Скрипник Г.А., Тарасенко О.В. Инвестиционная привлекательность предприятий агропромышленного комплекса Киевской области // Прогресс. - Тбилиси, 2014. - № 1-2 – С. 46 - 51
17. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: Підручник /Т.В. Майорова – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472с.

18. Бояр Т.В. Розвиток процесів іноземного інвестування на території Волинської області / Т.В. Бояр // Науковий вісник Волинського національного університету імені Лесі Українки. – 2007. – № 2. – С. 207-212.
19. Гайдуцький А.П. Формування аграрного ринку - шлях до фінансової стабілізації та інвестиційної привабливості сільського господарства [Електронний ресурс] / А.П. Гайдуцький. - Режи доступу: <http://magazine.faaf.org.ua/content/view/92/35/>
20. Гордієнко Т.М. Розвиток регіональної економіки в контексті економічної кризи /Т.М. Гордієнко // Актуальні проблеми економіки. – 2010. – №6. – С. 162-167.
21. Галан Л.В. Шляхи та перспективи активізації інвестиційної діяльності в ринкових умовах. – 2012. [Електронний ресурс] – режим доступу: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/evu/2012_19_1/Galan.pdf
22. Даниленко А. А. Актуальні питання прямих іноземних інвестицій до України з ЄС (у контексті розширення Євросоюзу на Схід) / А. А. Даниленко // Фінанси України. – 2009. – № 1. – С. 127–137.
23. Корнеєва Н. О. Організаційні засади статистичного аналізу інвестиційної привабливості на регіональному рівні / Н.О. Корнеєва // Формування ринкових відносин в Україні. – 2007. – № 5. – С. 73 -76.
24. Кисіль М. І. Інвестиційна привабливість сільського господарства регіону // Економіка АПК – № 8 (238) – Київ. – 2014. – 44 – 51 с.
25. Левчинський Д.Л. Суть та економічна природа інвестицій і інвестиційного процесу // Механізм регулювання економіки. – 2014. – № 2 131-139 с.

15. Інформаційні ресурси

26. Господарський кодекс України: Закон України № 436-17 від 16.01.2003р./ Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
27. Податковий кодекс: Закон України №2856-VI від 23.12.2010 / Верховна Рада України. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>
28. Про інвестиційну діяльність. Закон України від 18 вересня 1991р. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua>
29. Про інвестиційні фонди та інвестиційні компанії. Указ Президента України від 19 лютого 1994 р. № 55-94. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/55/94>
30. Про приватизацію майна державних підприємств. Закон України від 4 березня 1992 р. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2163-12>
31. Про господарські товариства. Закон України від 19 вересня 1991р. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1576-12>
32. Про інститути спільного інвестування (пайові та корпоративні інвестиційні фонди). Закон України від 15 березня 2001 року N 2299-III. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2299-14>
33. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг. Закон України від 12 липня 2001 року № 2664-III. Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
34. Про кредитні спілки. Закон України від 20 грудня 2001 року № 2908-III. Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2908-14>

- 35.Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
- 36.Офіційний Інтернет-сайт Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України, 2011: [http://www.smida.gov.ua/..](http://www.smida.gov.ua/)
- 37.Офіційний веб-сайт Міністерства аграрної політики та продовольства України. – Режим доступу: <http://www.minagro.gov.ua>.
- 38.Офіційний веб-сайт Міністерства економічного розвитку і торгівлі України. – Режим доступу: <http://www.me.gov.ua/>